

Warsztaty „Data/Culture Summer Workshop. Learn to Work with Big Historical Data”, Lancaster (Wielka Brytania), 5–7 czerwca 2024 roku

W dniach 5–7 czerwca 2024 r. odbyły się warsztaty „Data/Culture Summer Workshop. Learn to Work with Big Historical Data”. Poprzednia ich edycja miała miejsce w maju tego samego roku w Londynie. Tym razem przeprowadzono je w Lancaster w oddziale instytutu Alana Turinga (budynek „The Storey”). Spotkanie zorganizowano w ramach projektu Data/Culture, finansowanego przez Radę ds. Badań nad Sztuką i Naukami Humanistycznymi (AHRC). Wsparcie organizacyjne zapewniły Amerykańskie Stowarzyszenie Historyczne, Uniwersytet George’a Masona, Centrum Doskonałości N8 w Badaniach Obliczeniowo Intensywnych (N8 CIR) oraz Wydział Historii i Instytut Nauk o Danych Uniwersytetu Lancaster.

Program warsztatów rozłożono na trzy dni, w trakcie których odbywały się liczne sesje wykładowe oraz zajęcia praktyczne. Pierwszy dzień obrad rozpoczął się o godzinie 10 od powitania uczestników oraz wprowadzenia do tematyki warsztatów przez Katie McDonough (Uniwersytet w Lancaster / Instytut Alana Turinga) i Davida Beavana (Instytut Alana Turinga). Sesja ta miała na celu zapoznanie uczestników z projektem Data/Culture oraz integrację grupy. Następnie Daniel Wilson (Instytut Alana Turinga) i Katie McDonough przedstawili charakter danych z prasy dostępnej w Kolekcji Gazet Biblioteki Brytyjskiej (Brytyjskie Archiwum Gazet), omawiając dostępne źródła i ich potencjalne zastosowania badawcze. Kaspar Beelen (Uniwersytet w Londynie) zaprezentował przegląd metadanych gazet, po czym odbyła się sesja pytań i odpowiedzi.

W kolejnej części spotkania Tim Hobson (Instytut Alana Turinga) przedstawił metodykę przetwarzania danych z prasy

udostępnianej w wolnym dostępie i przeprowadził praktyczny tutorial dotyczący metadanych. Po przerwie Nilo Pedrazzini (Instytut Alana Turinga) i Kaspar Beelen poprowadzili szkolenie dotyczące analizy pełnych tekstów. Obrady zakończyły się sesją pytań i odpowiedzi oraz dyskusją na temat budowania społeczności wokół ogólnodostępnej prasy, prowadzoną przez Katie McDonough i pozostałych instruktorów.

Drugi dzień warsztatów rozpoczął się od prezentacji Katie McDonough na temat przejścia od analizy prasy do analizy map oraz integracji nowych uczestników. Prelegentka omówiła cele i zastosowania narzędzia MapReader, po czym odbyła się sesja pytań i odpowiedzi. Po przerwie, Rosie Wood (Instytut Alana Turinga) wprowadziła uczestników do zagadnień wizji komputerowej (ang. *computer vision*) i uczenia maszynowego (ang. *machine learning*), po czym uczestnicy mieli czas na instalację narzędzia MapReader.

Po przerwie Katie McDonough omówiła kryteria wyboru map do analizy, a Rosie Wood przeprowadziła sesję pobierania i instalacji dodatkowych narzędzi. Następnie uczestnicy załadowali dane do MapReader i przeprowadzili wstępny proces ich obróbki. W dalszej części spotkania zajmowano się anotowaniem danych z wybranych fragmentów map. Dzień zakończył się podsumowaniem obrad poprowadzonym przez Katie McDonough.

Ostatni dzień warsztatów rozpoczął się od krótkiego wprowadzenia, po którym nastąpiła dyskusja grupowa na temat scenariuszy użycia narzędzia MapReader. Rosie Wood omówiła proces dostosowywania modeli klasyfikacyjnych oraz zastosowanie inferencji w analizie danych. Po przerwie prowadząca przedstawiła dalsze przykłady klasyfikacji, a Josh Rhodes zaprezentował referat „Beyond the Tracks”, odnoszący się do głównego projektu z wykorzystaniem narzędzia MapReader. Katie McDonough i Rosie Wood omówiły również zagadnienia związane z wizualizacją danych mapowych.

W dalszej części spotkania uczestnicy mieli czas na samodzielne eksperymentowanie z narzędziem MapReader oraz konsultacje z zespołem instruktorów. Warsztaty zakończyły się dyskusją i podsumowaniem oraz zaproszeniem na zaplanowaną na jesień tego samego roku kolejną odsłonę warsztatów w ramach projektu Data/Culture.

Warsztaty osiągnęły założony cel, przynosząc uczestnikom nowe umiejętności w pracy z dużymi zbiorami danych historycznych, zwłaszcza z narzędziem MapReader. Docenili oni praktyczny charakter zajęć, co może ułatwić zastosowanie zdobytej wiedzy w przyszłych badaniach. Spotkanie potwierdziło znaczenie interdyscyplinarnych podejść w badaniach historycznych, łącząc analizę danych z dziedziny historii i nauk komputerowych. ■

Tomasz Królik
(Warszawa)